Ceacht 2

CORPOIDEACHAS

Snáithe: Damhsa

Snáithaonad: An damhsa a iniúchadh, a chruthú agus a dhéanamh

Cuspóirí Curaclaim:

Ba chóir go gcuirfí ar chumas an pháiste:

- luailí ball dhifriúla den chorp agus na bealaí inar féidir leis an gcorp gluaiseacht i spás a iniúchadh, ag baint feidhme as gníomhartha simplí coirp mar thaisteal (siúl, rith, scipeáil)
- cluichí cantana simplí agus damhsaí a chomhall - *An Hócaí Cócaí*

GAEILGE

Snáithe: Teanga ó Bhéal

Gné: Tuiscint

***Torthaí Foghlama:**

**Cé go bhfuil Torthaí Foghlama ar leith sonraithe anseo mar eiseamlair, tá saoirse ag an múinteoir breithiúnas ghairmiúl a dhéanamh chun Torthaí Foghlama cuí a roghnú a oireann don cheacht, do chúinsí na scoile agus a oireann do eispéiris agus cumais na bpáistí.*

Trí eispéiris chuí foghlama spraíúla ba cheart go mbeadh páistí in ann :

TF6 ***Léiriú tuisceana***: Tuiscint ar chumarsáid cainteora Gaeilge a léiriú trí ghníomh nó fhreagra cuí a thabhairt as Béarla, nó trí fhocail nó frásaí coitianta Gaeilge a úsáid agus thrí threoracha gearra a leanúint

TF10 ***Teanga a úsáid go spraíúil agus go cruthaitheach***
Aird a léiriú, éisteacht le hathrá ar dhánta, rannta agus amhráin ghearra Ghaeilge, agus páirt a ghlacadh iontu.

Áit:

- Spás mór laistigh

Trealamh:

- Ceol: An Hócaí Cócaí

Tagairtí:

- Primary Language Curriculum / Curaclam Teanga na Bunscoile (2019)
- Curaclam na Bunscoile 1999 Corpoideachas
- Corpoideachas: Curaclam 1999 (lch.18)
- Tionscnamh Spóirt i mBunscoileanna (PSSI) 1999 (https://pssi.pdst.ie/)

**

Moltar an ceacht FCÁT seo a dhéanamh thar thréimhse ama a oireann do chuinsí na ranga/scoile agus do chumas na bpáistí

Teanga don fhoghlaim
****** Eiseamláirí agus sainfhoclóir a bhaineann leis an gceacht**

Tá réimse foclóra agus teanga ag baint leis na ceachtanna FCÁT. Feicfidh tú thíos an teanga is féidir leat a úsáid. Ní gá duit díriú ar an bhfoclóir ar fad atá luaite anseo. Moltar dul siar ar aon teanga atá ag na páistí cheana agus an teanga nua a thabhairt do na páistí de réir a chéile. Moltar tagairt teagmhasach a dhéanamh don teanga a bhaineann le gluaiseacht le linn gnáthaimh an lae agus mar chuid de am súgartha struchtúrtha agus na frásaí nua a úsáid go neamhfhoirmiúil. Déan iarracht an oiread agus is féidir den fhoclóir a mhúineadh roimh ré mar ullmhúchán do na gníomhaíochtaí damhsa.

Foclóir: halla, damhsa, ceol, ceann, guaillí, glúin, glúine, cos, cosa, súile, cluasa, béal, srón, siúl, siúlaigí, Táimíd ag dul go dtí an halla, isteach, amach, Cuir do lámh dheas isteach, Cuir do lámh dheas amach, Cuir do lámh chlé isteach, Cuir do lámh chlé amach, Cas timpeall é, Sin mar atá an scéal, Déan an Hócaí Cócaí, Cas mar seo,

*Tá sé tábhachtach an foclóir seo a mhúineadh i gcomhthéacs abairte chomh fada agus is féidir mar atá léirithe in Teanga an Mhúinteora agus Teanga an Pháiste.

Teanga an Mhuinteora

Táimid ag dul go dtí an halla.
Faigh spás duit féin.
Beimid ag canadh.
Beimid ag damhsa.

Cuir do lámh dheas isteach,
Cuir do lamh dheas amach,
Amach, isteach, amach,
Agus cas timpeall í.
Déan an hócaí, cócaí
Agus cas mar seo
Sin mar atá an scéal.

Ó an Hócaí Hócaí Cócaí X3
Seo mar a dhéantar é.

Teanga an Pháiste

Is maith liom damhsa.

Cuir do lámh dheas isteach,
Cuir do lamh dheas amach,
Amach, isteach, amach,
Agus cas timpeall í.
Déan an hócaí, cócaí
Agus cas mar seo
Sin mar atá an scéal.

Ó an Hócaí Hócaí Cócaí X3
Seo mar a dhéantar é.

Tréimhse réamhghníomhaíochta/réamhchumarsáide

Cothú spéise agus Téamh Suas:

Taispeáin an físean *Ceann, Guaillí, Glúin is Cos* ó **Spreag an Ghaeilge le Spraoi** ar an Tairseach ar shuíomh COGG agus spreag na páistí le dul i mbun gníomhaíochta
https://rb.gy/b9tvu
Tá leagan eile den amhrán ó Cúla4 ag an nasc seo https://rb.gy/8ixmj

Ionchur teanga:
Conas an sainfhoclóir/téarmaíocht a mhúineadh.

- Úsáidfidh tú teanga sa cheacht corpoideachais agus tú ag treorú, ag míniú, ag comhairliú, ag tabhairt leide agus ag gríosú na bpáistí le linn damhsa. Is minic a bheidh na páistí ag leanúint na treoracha a thugann tú agus ag déanamh aithrise ort. Léireoidh siad tuiscint ar an teanga cé nach gá go mbeidh mórán cainte á dhéanamh acu féin ar dtús
- Tapaigh an deis réamhullmhúchán a dhéanamh ar an teanga sa cheacht Gaeilge, le linn bainistíocht ranga chomh maith le gnáthchaint an lae. M.sh *siúl, siúlaigí, seas, seasaigí…,*
- Bain leas as aithris agus athrá le cleachtadh a dhéanamh ar an bhfoclóir nua agus ar an amhrán. Léirigh '*Cuir do lámh isteach / Cuir do lámh amach'* ag spreagadh na bpáistí chun aithris a dhéanamh ort.
- Léirigh an teanga nua ar luaschártaí & phóstaeir sa seomra ranga**. Cé nach mbeidh na páistí ábalta an téacs a léamh ar an bpóstaer is féidir leat na pictiúir a léiríonn na gníomhaíochtaí ar leith agus foclóir aonair a bhaineann leis na baill bheatha a thaispeaint chun cabhrú leis an tuiscint.**

Teanga an mhúinteora:

Taispeáin dom do cheann, do ghuaille dheas, ghuaille chlé, do ghlúin. do chos, do lámh, do lámh dheas, do lámh chlé.
Cas timpeall/ Casaigí timpeall

Teanga na bpáistí:
Sin mo lamh chlé, sin mo lamh dheas,
Sin mo chos dheas, sin mo chos chlé,

Úsáid ordóga suas/síos le tuiscint na bpáistí a mheas.

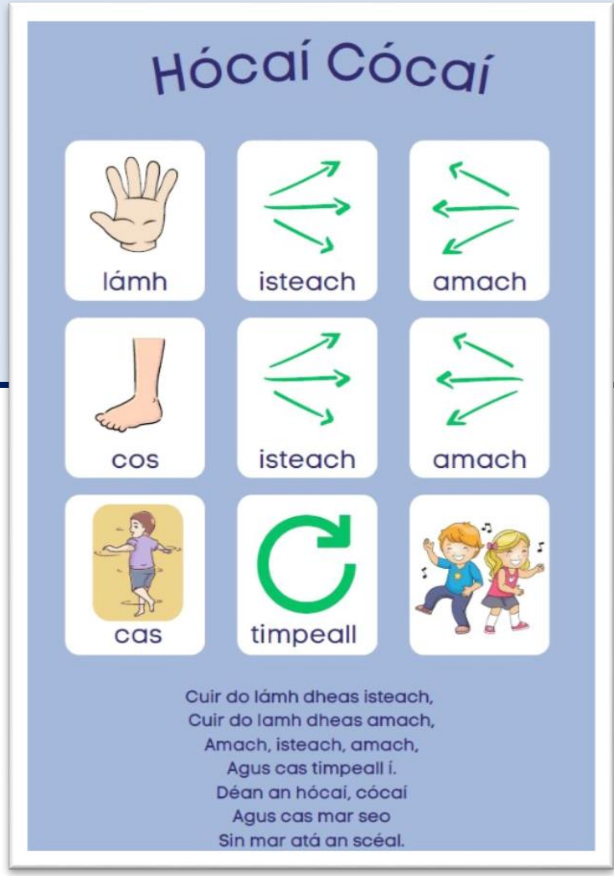

Ceol: Hócaí Cócaí

https://www.youtube.com/watch?v=uMcq2WI8xHI

Eagar:
Seasann na páistí i gciorcal

Damhsa

Curfá
'Ó an Hócaí Hócaí Cócaí (X3), Seo mar a dhéantar é'
Bíonn na paistí i ngreim láimhe. Ardaíonn siad na lámha san aer do na focail Hocaí, Hocaí Cócaí Islíonn siad na lámha do Seo mar a dhéantar é.

Véarsa 1
Cuireann na páistí a lámh dheas isteach agus amach arís faoi dhó, beireann siad greim laimhe ar an bpáiste in aice leo, cuireann siad na lámha in airde san aer do 'Déan an Hócaí, Pócaí' islíonn agus scaoileann siad na lamha agus casann siad timpeall uair amháin ag críochnú san áit ar thosaigh siad.

Véarsa 2
Cuireann na páistí a lámh chlé isteach agus amach arís faoi dhó, beireann siad greim laimhe ar an bpáiste in aice leo, cuireann siad na lámha in airde san aer do 'Déan an Hócaí, Pócaí' islíonn agus scaoileann siad na lamha agus casann siad timpeall uair amháin ag críochnú san áit ar thosaigh siad.

Véarsa 3
Cuireann na páistí a chos chlé isteach agus amach arís faoi dhó, beireann siad greim laimhe ar an bpáiste in aice leo, cuireann siad na lámha in airde san aer do 'Déan an Hócaí, Pócaí' islíonn agus scaoileann siad na lamha agus casann siad timpeall uair amháin ag críochnú san áit ar thosaigh siad.

Véarsa 3
Cuireann na páistí a chos dheas isteach agus amach arís faoi dhó, beireann siad greim laimhe ar an bpáiste in aice leo, cuireann siad na lámha in airde san aer do 'Déan an Hócaí, Pócaí' islíonn agus scaoileann siad na lamha agus casann siad timpeall uair amháin ag críochnú san áit ar thosaigh siad.

Gaeilge an mhúinteora:
Déan/ deanaigí ciorcal mór.
Seas / Seasaigí

Cuir do lámh dheas isteach,
Cuir do lamh dheas amach,
Amach, isteach, amach,
Agus cas timpeall í.
Déan an hócaí, cócaí
Agus cas mar seo
Sin mar atá an scéal.

Ó an Hócaí Hócaí Cócaí X3
Seo mar a dhéantar é.

Cuir do lámh isteach/tóg do lámh amach

Gaeilge na bpáistí:

Cuir do lámh dheas isteach,
Cuir do lamh dheas amach,
Amach, isteach, amach,
Agus cas timpeall í.
Déan an hócaí, cócaí
Agus cas mar seo
Sin mar atá an scéal.

Ó an Hócaí Hócaí Cócaí X3
Seo mar a dhéantar é.

Cos chlé / Cos dheas

Tréimhse i ndiaidh na gníomhaíochta / cumarsáide

Can an t-amhrán arís nuair a fhilleann an rang ar an seomra ranga
Is féidir véarsaí eile a chumadh ag lua baill eile den chorp m.sh glúin, gualainn, srón, gruaig

Le roinnt cleachtaidh, tabhair deis do pháistí ról an mhúinteora a ghlacadh agus na treoracha a thabhairt do na páistí eile.

Imir Cluiche Kim le pictiúir de baill eile den chorp– tabhair deis do pháistí ról an mhúinteora a ghlacadh le cleachtadh a fháil ar cheisteanna a chur.

Gaeilge an mhúinteora:
Siúlaigí
Suígí síos
Canfaimíd an t-amhrán arís
Cad atá imithe? / Cad a thóg mé?

Gaeilge na bpáistí:
Bhuail mé mo bhosa
Ghread mé mo chosa
Is maith liom an t-amhrán seo.
Thóg tú x. Tá x imithe.

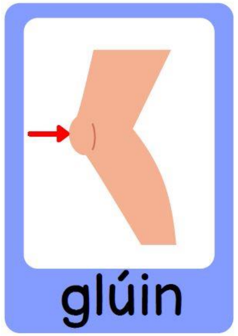

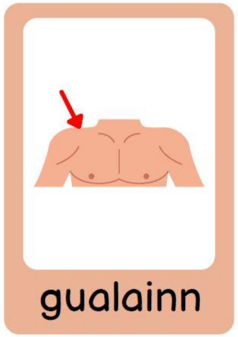

Measúnú (Conas a dhéanfar measúnú ar fhoghlaim na bpáistí – forbairt teanga agus foghlaim an ábhair?)

Breathnóireacht an mhúinteora: Bí i mbun breathnóireachta ar na páistí agus iad ag damhsa. Dírigh ar an ábhar agus ar léiriú tuisceana ar an nGaeilge.

Féinmheasúnú: Úsáid ordóga suas/síos le tuiscint na bpáistí a mheas.

Dialann an mhúinteora: Coinnigh nótaí den téarmaíocht atá ag teastáil ó na páistí. Coinnigh taifead maidir le páistí a bhfuil cabhair bhreise uathu.

Féinmheasúnú an mhúinteora: An raibh mé dílis don Chorpoideachas mar ábhar? An raibh an bhéim ar an damhsa? An raibh mé dílis don Ghaeilge? An ndéarna mé ionchur teanga oiriúnach? An raibh deiseanna cumarsáide ag na páistí? Ar chuir mé tacaíochtaí oiriúnacha ar fáil chun cuidiú le tuiscint agus foghlaim na bpáistí? Ar dhírigh mé ar na Torthaí Foghlama Teanga chomh maith leis na Cuspóirí Ábhair? An raibh an damhsa in oiriúint do leibhéal aoise na bpáistí? Na treoracha a thug mé, an raibh siad soiléir? An raibh deis ag na páistí an Ghaeilge a úsáid go cumarsáideach? An raibh deis ann scileanna teanga Gaeilge a fhorbairt? Cad iad na dúshláin a bhí ag na páistí le linn an cheachta?

https://ncca.ie/media/1351/assessment-guidelines.pdf